

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

A1.

Φεντερασσιόν: σελ 46, «Η μεγάλη πολυεθνική εργατική οργάνωση ...στη χώρα»

Πεδινοί: σελ 77, «Οι πεδινοί...μικροκαλλιεργητές»

Εθνικόν Κομιτάτον: σελ. 92: Το εθνικό κόμμα...Βενιζελικοί»

A2.

α→ Λ

β→ Σ

γ→ Σ

δ→ Σ

ε→ Λ

B1. Σελ. 215: «Οι διαπραγματεύσεις...επίλυσης»

B2. Σελ. 52: «Η Ελλάδα...καταστροφή»

ΟΜΑΔΑ Β

Γ1.

α) Σχολικό βιβλίο: Σελ 71 «Οι κομματικές παρατάξεις συμφώνησαν ... μηχανισμών»

β) Σχολικό βιβλίο: Σελ. 72 «κατοχυρωνόταν... το αξίωμά τους ισόβια»

Παραθέματα:

- Για τις βουλευτικές εκλογές, το Σύνταγμα προέβλεπε την εφαρμογή του πλειοψηφικού συστήματος βάσει του οποίου η εκλογή των βουλευτών θα γινόταν σε 2 γύρους άμεσα, καθολικά και μυστικά.
- Σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο, για να αποκτήσει κανείς το δικαίωμα ψήφου έπρεπε να είναι άρρενος φύλου, να έχει συμπληρώσει το 25ο έτος της ηλικίας του και να κατέχει ιδιοκτησία ή να ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στην περιοχή όπου θα ασκούσε το δικαίωμα του εκλέγειν. Εφόσον, όμως, ήταν υπόδικος για κακούργημα, είχε στερηθεί με δικαστική απόφαση το εκλογικό δικαίωμα ή είχε απολέσει το δικαίωμα της ελεύθερης διαχείρισης των περιουσιακών του στοιχείων, τότε έχανε το δικαίωμα ψήφου.

γ) Σχολικό βιβλίο: Σελ. 71-72 «Στο σύνταγμα καθορίστηκαν... του αρμόδιου υπουργού»

Παραθέματα:

- Σύμφωνα με το Σύνταγμα, προβλεπόταν η συμμετοχή του βασιλιά στην άσκηση της νομοθετικής εξουσίας από κοινού με τη Βουλή και τη Γερουσία, όπως όριζε το άρθρο 15 του συντάγματος. Μάλιστα, η νομοθετική πρωτοβουλία και το δικαίωμα της κυρώσεως των νόμων ανήκαν σε αυτόν. Πάντως, έστω και με αυτόν τον τρόπο, το Σύνταγμα του 1844 εισήγαγε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών.
- Ανάλογες πληροφορίες παρέχει και το δεύτερο ιστορικό παράθεμα στο οποίο ο βασιλιάς χαρακτηρίζεται «ανώτατος άρχοντας», «αρχηγός του κράτους» και «ανώτατο και κυρίαρχο όργανό του». Η μοναρχική πηγή εξουσίας αποδεικνύεται άλλωστε από το γεγονός ότι ο βασιλιάς αναγνωριζόταν στο Σύνταγμα ως πρόσωπο ιερό και απαραβίαστο και από το ότι η δικαιοσύνη πήγαζε από αυτόν και απονεμόταν εν ονόματί του, όπως όριζε το άρθρο 21.
- Οι υπουργοί διορίζονταν σύμφωνα με το άρθρο 20 από τον ίδιο τον βασιλιά και η εκτελεστική εξουσία ανήκε σε αυτόν. Και μόνον, όμως, η παραχώρηση συντάγματος εκ μέρους του συνιστούσε περιορισμό της μέχρι τότε απόλυτης εξουσίας του, ενώ, ο ίδιος βέβαια, αναγνώριζε μόνον εκείνους τους περιορισμούς που είχαν διατυπωθεί ρητά στο Σύνταγμα.
- Στον ίδιο ανήκε και η νομοθετική εξουσία με το δικαίωμα της κύρωσης των νόμων. Το γεγονός ότι το συμβούλιο του βασιλιά, η Γερουσία, διοριζόταν από τον ίδιο καθώς και το δικαίωμά του να προχωρά σε διάλυση της Βουλής αποδεικνύουν ότι είχε εκτεταμένες αρμοδιότητες και εξουσίες.

Δ1.

Σχολικό βιβλίο: σελ 154 «Η ελληνική κυβέρνηση... παραμεθόριες περιοχές».

Παράθεμα:

- Οι πρόσφυγες των πόλεων διαμαρτύρονταν συνεχώς μέσα από διαδηλώσεις, καθώς θεωρούσαν ότι υπήρξε μεροληπτική στάση από την πλευρά του κράτους και της ΕΑΠ απέναντι στους πρόσφυγες – αγρότες σε ό,τι αφορούσε την αποκατάστασή τους. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι μέσα σε διάστημα 7 ετών

παραχωρήθηκαν μόνο 2 εκατομμύρια στέρλινες για τη στέγαση των προσφύγων στις πόλεις, ενώ για τα οικιστικά προγράμματα στην ύπαιθρο 10, 5 εκατομμύρια.

- Οι λόγοι που δόθηκε περισσότερη βαρύτητα στην αγροτική αποκατάσταση κυρίως στις περιοχές της Β. Ελλάδας ήταν κοινωνικοπολιτικοί και στρατηγικοί. Πιο συγκεκριμένα, ο υπερπληθυσμός ήταν το κύριο χαρακτηριστικό των πόλεων όπως και οι ανθυγιεινές συνθήκες ζωής από την άλλη, αποτελούσαν επικίνδυνο πεδίο για κοινωνικές και πολιτικές αναταραχές. Μάλιστα, μεγάλο πρόβλημα αποτελούσε η προσπάθεια των προσφύγων να βρουν εργασία στις πόλεις, πράγμα που προκαλούσε διαμαρτυρίες στον ντόπιο πληθυσμό. Τέλος, οι αγροτικές περιοχές στην Β. Ελλάδα ακόμα και πριν φύγουν οι μουσουλμάνοι με την ανταλλαγή των πληθυσμών, ήταν αραιοκατοικημένες και ειδικότερα, μετά την έξοδό τους τα εδάφη ήταν αναγκαίο να εποίκιστούν με αγρότες για την προστασία τους από τυχόν βλέψεις των βαλκανικών λαών και κυρίως των Σλάβων.

Πίνακας

Συμπληρωματικά σε όσα προαναφέρθηκαν λειτουργεί και ο πίνακας που παρουσιάζει την κατανομή των προσφύγων κατά γεωγραφικό διαμέρισμα βάσει των στατιστικών δεδομένων που προέκυψαν από την απογραφή του 1928.

Τα υψηλά ποσοστά εγκατάστασης στη Μακεδονία (52.2%) αποκαλύπτουν τις προθέσεις της ΕΑΠ για την αξιοποίηση των κτηματικών περιουσιών που εγκατέλειψαν οι ανταλλάξιμοι μουσουλμάνοι σύμφωνα με τη σύμβαση ανταλλαγής (30 Ιανουαρίου 1923) και οι Βούλγαροι μετανάστες της συνθήκης του Νείγυ (Νοέμβριος του 1919). Μικρότερο ποσοστό προσφύγων εγκαταστάθηκε στη Δυτική Θράκη (8.8.%). Η διαφορά σε σχέση με τη μαζική εγκατάσταση στη Μακεδονία οφείλεται στο γεγονός ότι σύμφωνα με τη Σύμβαση Ανταλλαγής του 1923 οι Μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης εξαιρέθηκαν από την ανταλλαγή (όπως και οι ορθόδοξοι της Κωνσταντινούπολης, Ίμβρου και Τενέδου). Παράλληλα, η εκεί εγκατάσταση συνδέεται και με τη διάκριση των προσφύγων σε αστούς και αγρότες, καθώς η ΕΑΠ προώθησε την εγκατάσταση αγροτών σε μέρη στα οποία θα μπορούσαν να συνεχίσουν καλλιέργειες στις οποίες ήταν ειδικευμένοι. Με τη συγκεκριμένη λογική καλλιεργητές δημητριακών εγκαταστάθηκαν σε πεδινά μέρη της Μακεδονίας και της Δυτικής Θράκης, καπνοπαραγωγοί σε κατάλληλα εδάφη στην Ανατολική Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη, και σηροτρόφοι στο Σουφλί, στην Έδεσσα και αλλού.

Ο μεγάλος αριθμός προσφύγων που εγκαταστάθηκε στη Στερεά Ελλάδα (25,1%), κυρίως ζούσε στους προσφυγικούς συνοικισμούς γύρω από την Αθήνα και τον Πειραιά, οπότε σχετίζεται με την αστική αποκατάσταση. Μικρότερο ποσοστό εγκαταστάθηκε στο Ανατ. Αιγαίο (4,6%) και στην Κρήτη (2,8%) όπου αξιοποιήθηκαν τα μουσουλμανικά κτήματα που υπήρχαν. Τέλος, στις υπόλοιπες περιοχές της χώρας (Ήπειρο, Θεσσαλία, Πελοπόννησο) εγκαταστάθηκαν σε μικρά ποσοστά πρόσφυγες σε μέρη που υπήρχαν διαθέσιμες εκτάσεις που διανεμήθηκαν σε γηγενείς και πρόσφυγες.